

LESNI DELAVEC

Glasiilo Osrednjega društva lesnih delavcev

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. — Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, Šelenburgova ulica šte. 6/II, desno. — Naročnina stane letno 26 Din, pol-
oleta 13 Din, četrtletno 650 Din, posamezna številka stane 1 Din. — Oglasi se za milimeter prostora v dožini širine enega stolpca pri enkratni objavi
nčunajo po 2, pri trikratni objavi po 1:80 in pri večkratni objavi po 1:40 Din. — Nefrankirane ali pre malo frankirane dopise se ne sprejema. —
Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije so poštnine proste.

Štev. 4.

Ljubljana, dne 15. februarja 1925.

Leto IV.

Grupacija.

Kdor je v letu 1924 pozorno sledil toku razvoja, mora priznati, da je to leto stalo v znamenju grupacije in zbiranja moči kapitalističnega razreda. Skratka, kapitalistični razred je koncentriral svoje sile v svojih razrednih organizacijah in je grupiral te organizacije tako, da tvorijo danes popolno celoto, ki obsega teritorij cele države. Cilj grupacije kapitalističnih organizacij je bila borba za zaščito kapitalističnih razrednih interesov in je bila naperjena na tri strani. Prvič je koncentracija kapitalističnih sil v kapitalističnih razrednih organizacijah in grupacija teh organizacij, kakor tudi celote, bila naperjena proti državni upravi, odnosno proti državi kot celote z namenom, da iztisnejo za najširši krog svojega razreda čim izdatnejšo carinsko zaščito.

Cilj zahteve po visokih carinah je bil izključiti vse inozemske proizvode iz domačega tržišča tako, da bi široki sloji konzumentov bili brezpogojno navezani na konzum samo domačih proizvodov.

Drugič je šlo stremljenje kapitalističnih razrednih organizacij za tem, da se ob izključitvi inozemske konkurence vstvarjajo karteli kapitalističnih podjetij. Ti karteli bi seveda diktirali cene konzumentom, ki bi jim ob izključitvi inozemske konkurence bili izročeni na milost in nemilost.

Tretjič je končno bila ost vsega kapitalističnega aparata bila naperjena proti delavstvu, zaposlenemu v industriji, ki je

osobito naravnost divje naskakoval delavske plače in vse delavske socialpolitične pridobitve.

Menda ga ni buržujnega političarja, še manj pa ministra, ki bi ne bil obenem tudi član kake akcijske družbe. Osebnosti, ki reprezentirajo večja in velika industrijska podjetja in vlada-joče politične stranke, so vedno ene in iste. Zato je razumljivo, da se zahteva industrijcev po carinski zaščiti spreminja v gotovo dejstvo. Zato je tudi nadalje razumljivo, da vsak impuls industrijske korporacije pri vrhovnih instancah državne uprave najde svoj prijazen odmev in da te instance na vsako željo industrijcev polagajo veliko važnost, ker smatrajo, da je interes naroda identičen. Zahteve industrijcev gredo v pogledu zaščitnih carin v mnogih ozirih tako daleč, da se meje med zaščitno carino in parazitarno carino neopaženo zabrišejo. Delavstvu se gotovo ne more očitati, da bi razvoju industrije delalo kakršnekoli zapreke, ker se dobro zaveda dejstva, da mu razvoj industrije nudi več prilike in izbire za delo in zaslužek, in da razvoj industrije omejuje brezposelnost, ki delavskemu pokretu dela veliko oviro. Ali navzlic temu pa se delavstvo ne more in ne sme sprijazniti s težnjami kapitalističnega razreda, ker bi to pomenjalo široke plasti konzumentov in s tem samega sebe izročiti brezobzirnemu izkoriščanju. Nikoli ne more in ne sme priznati delavstvo kapitalističnemu razredu pravico do monopolizacije tržnih cen, ki jo kapitalistični razred hoče uvajati kakor pravi „v višjem interesu naroda!“ Delavstvo je torej prisiljeno vzeti interese širokih slojev konzumentov, v katere spada samo,

Delavska zakonodaja.

Pravilnik o higijenskih (zdravstvenih) in tehničnih varnostnih odredbah v podjetjih.

Tretje poglavje.

Zračenje, razsvetljava, kurjava.

§ 19.

Zračenje. Obči predpisi.

V vsakem delovnem prostoru mora biti zrak čist, temperatura pa zmerna. Nečisti zrak iz takih prostorov se odvaja, kolikor se nareja. Zaradi tega morajo biti prostori opremljeni s sredstvi za zračenje (okni, naravno ali umetno ventilacijo).

Obča pravila so:

a) Bolje je, da je zrak nekoliko nižje temperature od one, ki je predpisana v § 39., nego višje od nje.

b) Bolje je, da je bolj suh nego bolj vlažen.

c) Bolje je, da se zrak giblje, nego da miruje.

Ni dovolj, če spada v delovnem prostoru na vsako osebo določeno število kubičnih metrov prostornine, nego treba je poskrbeti tudi za to, da stalno prihaja in kroži sveži zrak.

§ 20.

Ventilacija.

Hitrost v izpremembi zraka.

Za obče pravilo se jemlje tam, kjer je ventilacija potrebna, da more biti zrak obnovljen šestkrat na uro.

Z ventilacijo se ne sme provzročati v zračenih prostorih prepah; hitrost svežega zraka ne sme presežati 76 m na minuto, odprtine, skozi katere prihaja sveži zrak, pa morajo biti zadosti široke, da je prepah izključen.

§ 21.

Naravna ventilacija.

Kjerkoli je mogoče, naj se uporablja naravna ventilacija. Za to lahko služijo dimnik, ognjišča, okna s posebnimi odprtinami za ventilacijo, odprtine na strehi v obliki oken, ki se odpirajo in zapirajo po potrebi; naposled posebni stolpi, ki se postavljajo na strehi ter omogočujejo stalno naravno ventilacijo.

Pri naravni ventilaciji je treba posebno paziti, da so odprtine zadostne; tudi je treba skrbeti, da se kolikor mogoče prečuje prepah, ki se mu je pri naravni ventilaciji jako težko izogniti popolnoma.

v zaščito in obrambo pred bičem strašnega oderuštva, ki ga spleta kapitalistični razred.

Obramba interesov širokih plasti konzumentov delovnega ljudstva ni tako lahka, kakor na prvi pogled izgleda, kajti pri nas imamo mnogo silo važnih pridobitnih panog narodnega gospodarstva, ki imajo vse predpogoje za razvoj, opažamo pa, da ravno pri teh panogah proces karteliziranja z brzimi koraki napreduje. Zato bo obramba interesov konzumentov imela le tedaj uspeh, če bo delavstvo v svojem strokovnem pokretu razpolagalo z dovolj močnimi silami, s katerimi prvič vzdrži plače na taki višini, ki mu jamčijo dostojno življenje, in drugič, da bo potom te svoje sile v stanu naprtiti kartelirancem toliko socialpolitičnih bremen, v kolikor bi to za zadosten proračun za vse socialpatriotične panoge bilo potrebno. Žal, da delavstvo Jugoslavije take sile v svojem strokovnem pokretu še dolgo ne bo imelo, vsled česa bo kapitalističen razred imel na tem polju še precej bogato žetev.

Naskok kapitalističnega razreda na delavstvo je bil jako močan zlasti na tretji poziciji. Tu se je sistematično postopalo po natančno izdelanem načrtu. Posledica tega je bila, da so se delavstvu znižavale plače kjerkoli je to bilo le imogoče, zakon o zaščiti delavcev se je spravil skoro ob vso veljavo, inspekcijam dela je bilo „zaupno“ ukazano, da se na pritožbe delavcev ne smejo ozirati in podjetnike ne smejo klicati na odgovornost itd.

Vse to je kapitalistični razred utemeljeval z istimi motivacijami, kakor je utemeljeval svojo zahtevo po znižanju carin in pravice do vstvarjanja kartelov. Refren dokazovanja je tu in tam bil vselej ta, da brez visokih zaščitnih carin in brez opustitve vsakojake socialne politike proti „narodni“ industriji pogin. Kapitalistični razred je delavstvo atakiral in atakira še danes na dveh postojankah. Na prvi postojanki je atakiral delavstvo indirektno na ta način, da je od državne uprave kategorično zahteval sabotiranje vseh socialno političnih odredb, posebno pa določb zakona o zaščiti delavcev in zakona o zavarovanju delavcev.

Na drugi postojanki pa je kapitalistični razred atakiral delavstvo direktno tako, da je v podjetjih reduciral plače, silil delavce kršiti določbo o osemurnem delovnem času itd. Intervencije zastopnikov kapitalističnega razreda niso ostale brez uspeha. Z izdatno količino cinizma so predstavitelji države pred svetom

zatrjevali, da niso proti liberalnim zakonom glede zaščiti delavcev, ampak da je za enkrat vsa stvar še preuranjena in da bodo svojedobno sami predlagali tozadevne primerne zakone v sprejem, in da bodo potem tudi vsakega prisilili, da se mora po teh zakonih ravnati.

Da so se posamezne skupine pridobitnih krogov grupirale v kapitalistične razredne organizacije ter da so te organizacije solidarno nastopile proti vsakemu še tako malenkostnemu zboljšanju plač, smo že zabeležili. Vse to jim ni zadostovalo. V svoji mržnji do delavstva jim je iznajdljivost narekovala sklep ustanoviti garancijski sklad oziroma fond, iz katerega se bo povračala škoda onim podjetnikom, pri katerih bi prišlo do stavke delavcev. Razume se, da so lastnike podjetij obremenili z visokimi prispevki za ta fond. In zdi se, da podjetniki bremena za ta fond radevolje nosijo, med tem ko javnosti dokazujejo, da prispevkov za delavsko zavarovanje prenesti ne morejo.

Najpreje so kapitalisti napram delavcem zavzeli stališče defenzive, pozneje pa so prešli v ofenzivo. Kot izgovor za redukcijo delavskih plač so se posluževali neresnice, da cene za življenske potrebščine padajo. Neko vremo se je sicer zdelo, da so cene zavzele neko padajočo tendenco, toda pozneje so zopet naraščale in to zelo intenzivno. A tudi dozdevno padanje nikakor in opravičevalo zniževanje plač, ker te od daleč niso odgovarjale eksistenčnemu minimumu. Neglede na ta fakt je kapitalistični razred potom svojega časopisja trobil v svet bajko o neverjetnem padanju cen. Storil je to z namenom, da pripravi teren za nameravano zniževanje plač, kar je kapitalistični razred kasneje tudi v resnici z vso brezobzirnostjo pričel izvajati. S svojim pretiranim kričanjem o stotisočih brezposelnih so komunisti kapitaliste le upozarjali na ugoden moment za zniževanje plač. To pretirano kričanje je dobršen del pripomoglo k temu, da so kapitalisti pretili delavcem z zapiranjem obratov, če se ne sprijaznijo z znižanjem plač. Delavci sami pa ko so slišali, da je na stotisoče brezposelnih, so zgubili vsako energijo, da bi se zniževanju uprli.

Sedaj kapitalistični razred zopet operira proti delavcem z argumentom, da dinar raste, pri tem pa seveda previdno molči dejstvo, da se istočasno podražuje najpotrebnejši živež, to je moka in kruh.

Na grupiranje kapitalističnega razreda mora delavstvo odgovoriti z grupacijo svojih sil v svojih razrednih, strokovnih organizacijah in z borbo proti izkoriščanju.

§ 22.

Umetna ventilacija.

Tam, kjer je po mnenju inspektorja dela potrebna umetna ventilacija, a ni zrak, ki se nareja, tako pokvarjen ali topel, da bi bilo treba vpihovati zrak (glej § 28.), se izsrkava pokvarjeni zrak z ventilatorjem, pri čemer se dopušča pristop svežemu zraku skozi odprtine na nasprotni strani. Tako se doseže v delovnem prostoru zmerno gibanje zraka, ki ga je pri naravni ventilaciji nemogoče doseči.

Dolgi prostori.

Pri dolgih delovnih prostorih je treba napraviti ventilatorje pri tleh ene izmed daljših strani; nad okni nasprotne strani pa naj se dopusti vstop svežemu zraku. Ventilatorji morajo biti napravljeni čim nižje, odprtine za pristop svežega zraka pa naj bodo v višini 2,50 m

Če je treba, se smejo napraviti ventilatorji na sredi, v zgornjem delu lokala, ki ga je treba zračiti, odprtine za pristop svežega zraka pa morajo biti na strani, v spodnjem delu.

Ventilator in visoki pristop svežega zraka.

Če se morajo napraviti ventilatorji in odprtine za pristop

svežega zraka v zgornjem delu prostora, seveda na nasprotnih straneh, morajo ventilatorji izsrkavati zrak skozi široke cevi, katerih odprtina je blizu tal (vsaj 0,30 m nad njimi), odkoder se vrši izsrkavanje.

V tem primeru mora biti presek cevi vsaj dvakrat večji nego površina ventilatorja.

Uporabljanje ozkih galerij.

Na strani delovnih prostorov se smejo napraviti še ozke galerije, ki nosijo na eni izmed ožjih strani ventilator, na nasprotni strani pa se postopno zožujejo. Galerijo vežejo z delovnim prostorom odprtine v zgornjem ali pa v spodnjem delu, kakor so pač odprtine za vstop svežega zraka na nasprotni strani delovnega prostora v spodnjem ali pa v zgornjem delu.

Uporabljanje odvodnega cilindra.

Ventilator, napravljen pri tleh prostora, je lahko v zvezi z odvodnim cilindrom, ki je opremljen z nadstreškom ter dopušča odvajanje pokvarjenega zraka do strehe poslopja.

Površina okrogle odprtine na vrhu cilindra mora biti dvakrat večja nego površina ventilatorja.

Gospodarstvo.

Banke v Jugoslaviji leta 1923. Čestokrat slišimo pritožbe podjetnikov, da banke uničujejo industrijo, ker zahtevajo za svoje kapitalije naravnost grešne obresti. Kakor bomo nižje videli je na teh pritožbah precej resnice. Povdarjati pa moramo, da je tako izsesavanje mogoče le v družbi, ki bazira na oduševanem kapitalističnem gospodarstvu, ki ga delavstvo odklanja. Pa preidimo k bankam samim:

Po uradni statistiki je bilo leta 1921 v celi državi 583 denarnih zavodov, leta 1922 je njih število naraslo na 641; leta 1923 pa na 654. Vendar je treba že v letu 1923 konstatirati večje število fuzij in slučajev, da so se manjše provincialne banke izpremenile v podružnice velikih bank, ki imajo svoje sedeže v velikih središčih države. Vse te banke so imele 1922 374 podružnic, l. 1923 pa 357. (Pripomniti pa je treba, da v tej statistiki ni upoštevana Narodna banka. Ravno tako so vsi denarni zavodi v tej statistiki deln. družbe.)

Srbija z Belgradom šteje 272 denarnih zavodov s 67 filijalami; Hrvatska in Slavonija (z Zagrebom) 154 zavodov s 130 filijalami. Slovenija z Ljubljano 11 zavodov z 28 podružnicami, Dalmacija 13 finančnih zavodov s 6 filijalami ter Vojvodina 124 bank s 48 podružnicami.

Banke posebno v drugih krajih države razen v Sloveniji se še vedno pečajo z blagovno trgovino, kar dokazujejo tozadnevne bilančne postavke.

Za leto 1923 izkazujejo banke dohodkov 1057 milijonov, izdatkov pa 783 milijonov dinarjev. Čisti dobiček za leto 1923 znaša 285 milijonov dinarjev napram 199 milijonov dinarjev za leto 1922. V letu 1923 je zabeležilo 41 bank 11 milijonov dinarjev izgub, medtem ko je leta 1922 registriralo izgubo v znesku 2 milijonov dinarjev samo 27 bančnih zavodov.

Kar se tiče obsega bančnega poslovanja, je Hrvatska in Slavonija z Zagrebom na prvem mestu, ker izkazuje 40—50 odstotkov obsega bančnega poslovanja v celi državi. Na drugem mestu je Srbija s približno 30 odstotki, na tretjem in četrtem mestu Bosna in Vojvodina s približno enakim deležem 10 odstotkov; nato sledi Slovenija z 8—10 odstotki. Delež Dalmacije dosega samo 3 odstotke.

K tej statistiki je pripomniti, da so n. pr. sedeži zavodov, katerih ogromen del poslovanja se razvija v Sloveniji, v drugih pokrajinah naše države in so zato upoštevani v statistiki denarnih zavodov v drugih pokrajinah. Zato je tudi delež Slovenije po statistiki manjši kakor v Sloveniji.

Uporabljanje odvodnega cilindra se priporoča, kadar je treba izsrkavati posebno škodljive pline.

§ 23.

Ščit ventilatorja.

Če ni ventilator zvezan z odvodnim cilindrom, mora biti na zunanji strani s posebnim ščitom zavarovan zoper učinek vetra, tako da odhaja izsrkani zrak navzdol. Razdalja med napravljanim ščitom in steno, v kateri je ventilator, mora biti najmanj tolika, kolikršen je premer ventilatorja.

§ 24.

Odprtine blizu ventilatorja.

Vse zunanje odprtine, ki so blizu ventilatorja, morajo biti med ventilacijo zaprte.

Položaj na lesnem trgu ne zaznamuje nobenih bistvenih sprememb. Stagnacija traja dalje. Izvoz je slejkoprej minimalen. Sicer pa v tem času nastopa skoraj vsako leto takozvana mrtva sezona, ker ne prihaja do nobenih novih sklepov. V splošnem si izvozniki niti ne prizadevajo, da bi zaključevali sedaj nove sklepe, ker imajo upanje, da se sezona v mesecu marcu oživi in ob enem tudi dvignejo cene.

Kakor povzamemo iz poročil italijanskih gospodarskih listov, je upati spomladi v Italiji na živahno stavbeno gibanje, kar bo na vsak način vplivalo na cene, ker so zaloge stavbenega materiala precej izčrpane. Na drugi strani moramo računati, da se je lansko jesen v vseh produkcijskih deželah veliko manj posekalo kakor prejšnja leta in vsled mile zime niti ti kontingenti niso prišli pravočasno na žage.

Italija povprašuje zadnje čase mnogo po tesanem lesu, kakor tudi po testonih, vendar so cene dosedaj še zelo nepovoljne in služi povpraševanje bolj medsebojnim orientacijskim svrham.

Francija se drži še zelo rezervirano in kupuje le manjše količine stavbenega lesa po zelo nizkih cenah. Na francoskem tržišču se hočeta na vsak način uveljaviti Romunija in Rusija, ki nudita zelo povoljne cene ter je neka velika ruska izvozna družba napravila večje sklepe.

Žalostna resnica.

Neki sodrug nam piše: Živimo v času gospodarske krize, pomanjkanja dela in delavskih odpustov. Žalostno je v tem času opaziti, da mnogi brezposelni lesni delavci nimajo nobene pravice do brezposelne podpore in tavajo okoli brez vsake pomoči. Žalostna resnica pa je, da so si lesni delavci sami krivi ne le takim pojavom, temveč tudi temu, da niti v času konjunktore ni mogoče urediti vse tako, kakor bi to potreba kazala.

Glavni vzrok slabih razmer je ta, ker je med lesnimi delavci opaziti premalo zanimanja za svojo strokovno organizacijo. Premnogi zahajajo rajše v gostilne, tam čez mero popivajo in tako svoj težko prisluženi denar zapravljajo za alkohol in pri kvartanju, ne redko sledi na koncu še pretep. Značilno je, da tisti, ki so še zelo malo ali pa nič prispevali v strokovno organizacijo, čez njo zabavljajo ter ji očitajo, da zahteva samo denar od delavcev, očitajo tajniku plačo itd., dasi sami za strokovno organizacijo niti z mazincem ne ganejo, še manj pa, da bi se udeleževali njenega dela. Prispevki plačevati jim je preveč, toda zapravljati denar po gostilnah in izpodkopavati si zdravje, to se

§ 25.

Hitrost ventilatorja.

Vsak ventilator mora imeti označeno hitrost, s katero normalno deluje.

Pri ventilatorjih z veliko hitrostjo je preprih neizogiben. Uporabljajo naj se ventilatorji z zmerno hitrostjo, njih število pa naj se po potrebi poveča.

§ 26.

Sveži zrak.

Zrak, ki prihaja v delovni prostor, mora biti svež in čist. Če ni takega zraka okoli odprtih za pristop zraka, se mora dovajati sveži zrak tja s posebnimi cevmi.

Če je nemogoče najti v bližini zrak brez prahu, se uporabljajo pred vstopom zraka precejala iz platna, ki so razpeta v okvire in postavljena na odprtine. Precejala se morajo občasno čistiti. Če je odprtina za pristop zraka izpostavljena vetru, jo je treba ograditi s ščitom, kakor je to rečeno za ventilatorje.

jim zdi za — pametno! Pusto zabavljanje in kritiziranje stvari, o katerih nimajo pojma, se jim zdi velika modrost, da bi se pa poprijeli strokovne organizacije, v jej delali in svoje prispevke redno plačevali, da sebi in drugim zagotove zaslonbo ter podporo za slučaj potrebe, se jim ne zdi pametno. Kadar pa zadene take delavce usoda brezposelnosti ali pa kaka druga neprilika, tedaj pa so ravno oni tisti, ki najbolj javkajo.

Najhujše na stvari pa je to, da tvorijo taki lesni delavci največjo oviro pri urejevanju rednih delovnih in plačilnih razmer in da postajajo obenem tudi rušilci doseženih uspehov. Za kako pametno akcijo so vsled svoje omejenosti le težko za pridobiti. In ravno tako kakor najraje pasivno čakajo in so potem še nejevoljni, če uspehi niso zadostni, so prvi, da se ob dani priliki ponujajo za vsako ceno in se pri tem od strani delodajalcev še dajo zasmehovati.

Končno opominja naš sodrug vse lesne delavce na resnost položaja ter jih pozivlje, da ne nasedajo malkontentom in se poprimejo dela v strokovnem pokretu, ter jim vzklika: Pojdite na agitacijo, poučujte svoje sotrpine in pridobivajte strokovni organizaciji novih članov. Gre za to, da se uveljavimo, da si pridobimo potreben ugled in soodločevanje. Lesni delavci na plan in na delo za našo bodočnost.

FRANC SAMEC.

V Črni v Mežiški dolini so pokopali s. Franc Sameca, ki je umrl dne 31. januarja t. l. Samec je zapustil ženo in troje nepreskrbljenih otrok. Kaka usoda jih čaka?

Naj bo sodrugu Samecu zemljica lahka.

Iz internacionale strokovnih organizacij.

Strokovna komisija v Berlinu — to je Zveza strokovnih organizacij v Nemčiji — se je dne 30. januarja 1925 na svoji seji pečala z vprašanjem pravnih smernic v Nemčiji. V ti zadevi je sklenila resolucijo, v kateri v imenu vseh priključenih strokovnih zvez izjavlja, da so vse strokovne organizacije odločene z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, braniti republikansko formo Nemčije.

Iz podjetij.

Zbelovo. Kriza, katera je vsled porasta dinarja legla na našo industrijo, kakor mora in jo tišči k tlom, tudi tovarni za vpognjeno pohištvo družbe „Drava“ v Zbelovu ni prizanesla. Da si vsako podjetje pomaga, kakor zna in ve, da preživi težki čas, temu se pač ni čuditi. Le žal, da zadene vsaka kriza po navadi v prvi vrsti delavstvo, ker si podjetja pomagajo z odpusti. Tudi vodstvo tovarne v Zbelovem se je odločilo, da bo zmanjšalo število delavcev za približno 25. Da bi ti delavci bili kruto prizadeti in izpostavljeni najkrutejši bedi, je jasno, kot beli dan. Zato se je ostalo delavstvo odločilo žrtvovati po eno uro na dan, v prilog prizadetih tovarišev. Da se to izvede in obvaruje tovariše pred grozečo brezposelnostjo, se je delavstvo potom svoje strokovne organizacije in delavske zbornice obrnilo na ravnateljstvo tovarne s predlogom, da se za čas krize delovni čas skrajša od 8 na 7 ur dnevno tako, da bi ostali vsi dosedanj delavci v tovarni.

Dne 10. februarja 1925 se je pri inšpekciji dela v Mariboru vršila tozadevna razprava. Razprave se je poleg zastopnika inšpekcije dela udeležil g. ravnatelj tovarne, zastopnik delavske zbornice, strokovne organizacije lesnih delavcev in zastopnik v tovarni zaposlenega delavstva. Po daljši temeljiti in stvarni razpravi je gospod ravnatelj izjavil, da bo zadevo rešil v prilog delavstva, kar je tudi najpametnejše.

Razno.

Dne 1. januarja 1895 je pričela „Arbeiter Zeitung“ na Dunaju izhajati kot dnevnik.

Dne 8. januarja 1642 je umrl Galilej, ki je ugotovil, da se zemlja suče okoli solnce in ne solnce okoli zemlje, kakor je trdila rimskatoliška cerkve.

Dne 8. januarja 1919 je v Avstriji stopil v veljavo zakon o osemurnem delovnem času.

Dne 16. januarja 1919 sta bifa umorjena Karl Liebknecht in Roza Luksemburg.

Dne 4. februarja 1682 se je rodil iznajditelj porcelana Böttger.

Dne 7. februarja 1478 se je rodil Thomas Morus, poznejši socialni pisatelj.

Dne 11. februarja 1913 je na Dunaju klerikalni Kunšak ustrelil socialistu Schumajerja.

Dne 22. februarja 1840 se je rodil znameniti socialist Avgust Bebel.

Dne 24. februarja 1848 je v Parizu izbruhnila revolucija.

Uradni tečaj dinarja za mesec februar.

1 napoleon	Din	239.—
1 turška lira v zlatu	„	300.—
1 angleški funt	„	296.50
1 ameriški dolar	„	62.—
100 farncoskih frankov	„	335.—
100 švicarskih frankov	„	1195.—
100 grških drahem	„	110.—
100 italijanskih lir	„	258.—
100 belgijskih frankov	„	311.—
100 nizozemskih goldinarjev	„	2500.—
100 češkoslovaških kron	„	186.—
1,000.000 avstrijskih kron	„	878.—
1,000.000 madžarskih kron	„	860.—
100 romunskih lejev	„	32.50
100 bolgarskih levov	„	45.—
100 danskih kron	„	1107.—
100 švedskih kron	„	1670.—
100 norveških kron	„	1016.—
100 španskih pezet	„	880.—
1 zlata nemška marka	„	14.75
1 poljski zlat	„	12.—

Zahvala.

Podpisana izrekam najtoplejšo zahvalo vsem članom Osrednjega društva lesnih delavcev v Ljubljani, ki so izkazali mojemu umrlemu soprogu zadnjo čast, bodisi da so sodelovali pri pogrebu ali pa kakorkoli pokazali svoje zvesto tovarištvo.

Obenem se zahvaljujem cenjenemu odboru za podarjeno mi svoto.

Vse to mi je bilo v veliko tolažbo ob bridki izgubi. Vsem: Bog plačaj!

Rožnik Franciška.

Lastnik in izdajatelj „Osrednje društvo lesnih delavcev“ v Ljubljani, Odgovorni urednik Kavčič Tomaž. — Tiskarna J. Pavliček, Kočevje.